

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

ILLUSTRERADT NYASTE SÖNDAGSMAGASIN.

N:o 10. Utkommer hvarje Söndag. Götheborg den 4 Mars 1855. Pris för år: 6 R:dr 32 sk. B:co. IX årgången.

Ryska fångar i Bourgos.

Ryska fångar i Frankrike.

Af de ryska fångar, som fördes till Frankrike, erhöilo tio af franska vederbörande den bestämmelsen att uppodla ett stycke land, hvartill de hade utbedt sig tillfalle på en grundbesittning i de-

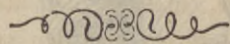
partementet Chèr. På vägen till sin bestämmelse kommo de också igenom Bourgos och deras ankomst dit väckte den högsta nyfikenhet. Småstadsboer äro småstadsboer, de må nu lefva i England, Frankrike, Tyskland eller Sverige. Hela

den lilla stadens befolkning var på benen, för att genast kunna vara tillstädes vid utstigningen på bangården och beskåda de främmandes ankomst. Men nyfikenheten ställes på ett hårdt prof, emedan tåget genom opåräknade

deles skadliga grundvatten, som ofta ge vidlymmande erkännande. Franska lands- riklig planläggning, bräddor och detta

hinder först inträffade 3 timmar senare än man väntat. Då de långtansfult väntade äntligen ankommo, blefvo de, beledsagade af en otalig människomassa, förde till underintendentens boning. De goda franska småstadsboerna tyckas, enligt de underrättelser vi läsa i franska tidningar, hafva funnit allting underbart hos främlingarne. Dessa buro en stor grå kapprock med tegelröda kragar och en klädesmössa utan skärm, och sex af dem voro af medelmåttig vext, utan särdeles karakteristiska ansigtsdrag; men fyra af dem, af hvilka bifogade planch är en afbildning, utmärkte sig genom sin höga vext och ansigtets slaviska typ. Naturligtvis talade de icke franska, men mottogos vänligen af de i Bourgos förlagde franska truperna, fördes till militär-kaffén och trakterades der rikligen med kaffe, öl, toback och cigarrer, tillika föranstaltade man till deras förmån en liten insamling. Till tack härför nödgade man de ryske främlingarne att framsäga de orden: *Vive la france!* på det att äfven den franska fåfängan skulle smekas.

Om Dränering, af V. Protz.

(Ur "Teknisk Tidskrift".)

Reglering af fuktighetsförhållandet är af utomordentligt stor vikt för landtbruket. Det för alla landtbrukliga kulturväxter så särdeles skadliga grundvattnet kan ej bortskaffas från vattensjuka trakter genom fördjupning af åkerjordsskorpan och undergrundens (alfvens) uppluckring, emedan dessa i allmänhet högst nyttiga arbeten alltid endast kunna tjena till att genom en bättre och likformigare fördelning af snö- och regnvatten förskaffa jorden ett under alla årstider bättre och säkrare fuktighetsförhållande. Med afseende å grundvattnet kunna dermot ofta nog fall inträffa då uppluckring af en fast undergrund (alf), som bildar ett slags dam emellan det stående vattnet och åkerjordsskorpan, befordrar vattnets uppstigande och derigenom försämrar åkerjordens tillstånd.

Redan före dräneringens uppfinnande har man genom utgräfning af källädror och anläggande af underjordiska vattenledningar försökt att aflägsna det så särdeles skadliga grundvattnet, som ofta ge-

nom försumpning och utkylning gör stora landsträckor ofruktbara, hvilka, för att dömma efter jordens beståndsdelar, bordt vara särdeles fruktbara; men alla dessa anläggningar inskränktes i de flesta fall till blotta försök, dels i anseende till de dermed förenade dryga kostnader, dels till följe af den ringa hållbarheten hos det dertill använda material, dels emedan vattenledningarne ofta ganska snart förstoppades.

Desto viktigare är det från England utgångna, under namn af "*Drainage*" bekvämda nyaste förfarande att befria jorden från allt öfverflöd af vatten, hvilket förfarande med skäl kan anses som ett utomordentligt stort, på naturvetenskapliga grunder byggt framåtskridande inom den landtbrukliga teknikens område, och som, enligt hittills gjord erfarenhet, medförer de lyckligaste följder, emedan värdet af förut kallvåta, numera genom dränering utorkade fält i England, Skottland och Irland högst betydligt stigit uti pris, till följe af den större afkastningsförmåga de genom detta förfarande erhållit, hvilken öfverhufvudtaget kan beräknas till dubbelt emot förut. Samma erfarenhet om dräneringens utomordentligt stora nytta har äfven blifvit gjord på åtskilliga ställen i Frankrike, Holstein och Mecklenburg.

Då vi ännu ej äge något Svenskt ord för att beteckna detta landtbruks-arbete, så må det tillåtas oss att för de underjordiska vattenledningarne begagna oss af den Engelska benämningen "*Drais*", hvar emot vi, enligt det vanliga sättet för ombildandet af fremmande ord, skole förändra det utländska "*Drainage*" till "dränering."

Engelska statsregeringen erhöi år 1846 uppdrag, att åt Engelska och Skottska landbrukare i och för dräneringars utförande bevilja ett lån af 13½ million Thlr, samt för Irland för samma ändamål 6½ million Thlr, och den berömde statsmannen Robert Peel använde en femtedel af samtliga inkomsterna från sina gods till utförande af dränering. Oaktadt i Holstein och Mecklenburg regeringen alldeles icke sökt att uppmuntra landbrukarne till dräneringens införande, så har likväl detta viktiga medel att förbättra jordegendomen redan derstädes vunnit ett vidsträckt erkännande. Preussiska lands-

ekonomi-kollegium har sändt tekniker till Belgien och England, för att derstädes inhemta upplysningar om alla med detta förfarande i sammanhang stående omständigheter, Sachsen har likaledes för samma ändamål utsändt tekniker, i Schlesien har man redan utfört dräneringsanläggningar, och flera maschinfabriker i Tyskland bygga redan maschiner för förfärdigande af dränrör. Dessa rör tillverkas af väl bearbetad lera, och brännas som vanligt krukmakargods.

Deremot är det verkligen påfallande, att detta genom så mångsidig erfarenhet bepröfvade sätt att förbättra den odlade jorden lemnats fullkomligt utan afseende uppå många orter, hvilka dock sedan lång tid tillbaka haft stort ryckte om sig för den höga ståndpunkt, hvartill landtbruket derstädes uppdrifvits; orter hvarest jordegendomens värde stigit särdeles högt med anledning af de derstädes för handen varande särdeles förmånliga tillfällen för afsättning, och det oaktadt derstädes icke obetydliga landsträckor finnas, som, till följe af öfverflöd på vatten, knappast lemna hälften af den afkastning, som man med anledning af beståndsdelarnes egenskaper med säkerhet skulle hafva skäl att hoppas, i fall man ville använda ett grundligt botemedel emot det onda. Man kan här af se, att den af förfädren ärfda, redan utvecklade goda praktiken just derföre ej gjort några särdeles stora steg framåt, emedan man framskridit endast handverksmessigt, och derunder åtnöjt sig med att endast småaktigt tvista om ensidiga teorier, men deremot endast föga bekymrat sig om de stora upptäckter, som i andra länder blifvit gjorda, samt öfverhufvudtaget ej gjort sig tillräckligt bekant med förhållandet emellan orsak och verkan i naturen.

En fullständig beskrifning öfver dräneringsförfarandet, jemte alla dertill erforderliga arbeten och verktyg, skulle minst upptaga sex tryckta ark, utan att dock vara af något särdeles praktiskt värde för landbrukaren, emedan en noggrann teknisk undersökning af alla för orten egendomliga förhållanden hvad jordens beskaffenhet vidkommer, samt en stor vana och säkerhet vid nivellering och handhavandet af de dervid erforderliga instrumenter, äro alldeles nödvändiga för en riktig plananläggning, hvarföre ock detta

arbete måste utföras af en fullkomligt sakkunnig man, emedan läget af hvarje enskilt del af egendomen måste tagas i betraktande vid dräneringens utförande. Då jag sjelf icke är tekniker, och jag dessutom ej varit i tillfälle att med egna ögon förskaffa mig någon kunskap om det praktiska förfarandet vid dränering, samt således endast kunde afskrifva det som andra författare hafva yttrat angående detta ämne, så vill jag hellre endast angifva de verk, som derom kunna lemna ytterligare upplysningar, samt för öfrigt inskränka mig till några antyningar och naturliga slutledningar.

1) Vollständiges Handbuch der Trockenlegung der Felder durch Unterdrains, nach dem ältern und neuern Sistem. Nach Henry Stephens und M. J. Leclerc bearbeitet von Oekonomierath Schmidt zu Hohenheim. Mit 70 Holzschnitten; Stuttgart, Metzler'sche Buchh., 1851.

2) Praktisches Handbuch der Drainage, oder Anleitung zur Trockenlegung nasser und kalter Gründe und zur dauernden Bodenverbesserung nach Englischer art. Von F. Kreuter, Civilingeniör. Wien, 1851.

3) Gesammelte Bemerkungen über Trockenlegung der Felder durch unterirdische Wasserabzüge (*Drains*). Von Amtsrath Gumprecht. Berlin, Julius Springer, 1852.

(Vi tillägga ytterligare:

4) Handbok i Rördikning (*Draining*), eller sättet att medelst täckta diken afleda öfverflödigt vatten från åker och odlad äng, af L. Vincent; öfversatt af G. Nerman. Stockholm 1853, på A Bonniers förlag; 82 pag. med 15 trädsnitt; pris 24 sk. B:ke.

Hvilken skrift vi omnämmt uti Första Årgången af Teknisk Tidskrift, pag. 83, dit vi äfven nu hänvisa de af våra läsare, som önska ytterligare upplysningar angående den omnämnda boken.

a) I allmänhet har man genom erfarenheten kommit till den slutsats, att täckta vattenafledningsdiken (*drains*) äro desto verksammare, ju djupare de anläggas, hvarföre man också för det närvarande anser ett djupt af fyra fot för det mest ändamålsenliga; för öfrigt bör jordstyckets belägenhet och beskaffenheten af undergrunden (alfven) härvid bestämma de närmare omständigheterna.

b) Dränledningarne måste i så rät linie som möjligt gå parallelt med hvarandra, för att likmässigt kunna fördela verkan öfver hela fältstycket.

c) De böra ej göras längre än 600 fot, hvarföre man uppå större jordstycken måste anlägga hufvuddräns, hvilka upptaga och bortföra vattnet ur de mindre dräns.

d) Dränledningarnes afstånd från hvarandra bero af ställets egendomliga förhållanden, men framför allt af undergrundens (alfvens) beskaffenhet; ju djupare dränledningarne ligga, desto större kan afståndet dem emellan vara, så att det till och med kan uppgå till 30 å 50 fot. Öfverhufvudtaget måste hela anläggningen inrättas i förhållande till den mängd vatten, som man beräknat att derifrån bör afledas.

e) Alla dräns måste hafva ett likformigt fördeladt fall, hvilket dock kan vara ganska ringa.

f) De af lera formade och sedermera brände dränrör, som tillverkas med den Williamska maskinen, äro alla en fot långa; N:o 1 har 3 tums, N:o 2 har 1 $\frac{3}{4}$ tums, N:o 3 har 1 $\frac{1}{4}$ tums diameter. De trångare rören begagnas vid utgångspunkten för anläggningen, till att uppsuga vattnet; de större rören användas först då ledningen hunnit längre fram och vattnets mängd ökats, samt isynnerhet vid starkare fall. Uti torfmossar kan man förfärdiga rören utaf torf, och i Irland har detta sätt redan vunnit ett vidsträckt användande.

g) I allmänhet lemna man företrädet åt de enkla, runda, cylindriska rören, dem man vid utläggandet lägger ända mot ända efter hvarandra. De mellanrum, som uppstå emellan de tätt intill hvarandra skjutna rören, äro tillräckliga för att låta vattnet rinna in uti röret. För att förekomma en möjligen inträffande rubbning af rören, till följe af jordens olika tryckning, har man förbundet dem med hvarandra medelst en öfver ändarne af begge rören trädd tre tum lång muff, hvilken dock ej får sluta alldeles tätt till, emedan detta kunde hindra vattnets inträngande; denna muff brukar man också ofta förse med några hål, på det att vattnet lättare må kunna rinna in i rören.

h) Kostnaderna äro ganska olika, och bero af ortens egendomliga förhållanden; 1000 dränrör komma att kosta ungefärligen 8 Thlr, och deraf åtgå öfverhufvud

taget 250 st. uppå en Preussisk Morgen (1 Pr. Morgen = 16,53 Svenska kappland). Ju större anläggningen är, desto mer förminskas kostnaderna i förhållande till anläggningen. Uti Schlesien hafva smärre anläggningar kommit att kosta 5 Thlr per Morgen; under andra förhållanden skola kostnaderna ej hafva stigit till mer än 3 Thlr per Morgen, och då dräneringen blifver allmänare, så blifva väl också kostnaderna för dess utförande mindre.

Det vattenöfverflöd, som man medelst dränering söker afleda, uppkommer mest då regnvattnet sintrar igenom en högre belägen sandig eller eljest porös mark, derpå kommer till ett nedåt strykande lerlager, och följande detsamma, uppå lägre liggande ställen visar sig som källådror, hvilka vidt och bredt omkring genomfukta den odlade jorden; vidare, då starkt och ihållande regnväder förorsakar ett öfverflöd på vatten, hvilket till följe af alfvens ogenomtränglighet och jordens vågräta läge hvarken kan sintra igenom eller bortrinna, och som derföre håller matjorden uti ett skadligt fuktighetstillstånd, ända tills dess det hinner afdunsta. I förra fallet, då grundvattnet är till och med kallare än brunsvattnet, endast $\pm$ 3 till 4 grader, emedan det alldeles icke kommer i beröring med den varmare luften, kan marken äfven vid inträffande varmare väderlek ej uppvärmas, dels till följe af det kalla grundvattnet, dels emedan ytterligare afkyllning inträder; då detta afdunstar, och man måste derför afleda grundvattnet så djupt, att det ej kan uppstiga till ytan till följe af härrörkraften, och således hindras från att stiga så högt, att det skadar växternas rötter genom den till följe af afdunstningen inträffande afkyllningen. (Forts.)

Tahitiernes Upa-upa-dans.

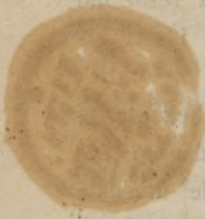
Vi gifva våra läsare i bifogade illustration skildringen af en glad folkfest hos Tahitierna, så som en fransk skeppskapten Dupoux på en af sina resor har sett och afteknat densamma i sitt album.

Invänanarne på ön Tahiti äro bekanta för sin glada lefnadsåskådning, dansen till deras favoritnöjen, och de utvecklade häruti ett behag, som man på så aflägsna öar icke skulle väntat. Den på vår illustration framstälde Upa-upa-dansen hör till favoritdanserna hos de flesta söderhafvets öfolk.

Upa-Upa-dansen i Tahiti.

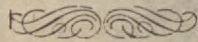

Theaterbranden i Brüssel.

Den 21 Januari, en för Brüssel redan minnesvärd dag genom den stora eldsvåda i Generalstaternas hotel samma dag 1821, har genom branden af det nyss utvidgade stora operahuset, en af de vackraste theaterbyggnader i Europa, erhållit ett dubbelt sorgligt minne.

Theatern vid "Münzplatz" byggdes från 1817 till 1819 efter arkitekten Dumesmes planer och först förlidna året smyckades gafvelfältet med den sköna basreliefen af Simoni. Om orsaken till elden, som utbröt klockan half nio på morgon, herrska hittills blott gissningar. Den sannolikaste berättelsen är ännu den, hvilken äfven har flera skäl för sig, att vid förberedelserna till "Profeten", som samma dags afton skulle uppföras, hade en af maskinisterna, som senare blifvit saknad, tagit ett ljus med sig upp till de öfre delarne af theatern, hvarest han saknade tillräckligt dagsljus, och derigenom föranledt eldsvådan. De andre maskinisterna, som voro sysselsatte i hvalfvet, hade knappt tid att rädda sig. Klockan 9 anlände släckningsmanskapet, men lågorna slog redan ut igenom taket. Elden, som i början rasade blott på scenen, liknade en vulkans krater; men snart nedstörtade det af zinkplåtar bestående taket. Genom den största ansträngning lyckades det slutligen släckningskorpsen att tränga fram till skådespelarnes loger och rädda några möbler äfvensom kassan och affärsböckerna — men detta var också allt. Samtliga i theatern befindliga dekorationer, kostymer och andra persedlar hafva uppbrunnit; det var emellertid en lycka, att elden inskränktes till theaterbyggnaden och att husen i grannskapet skonades. Klockan 3 e. m. hade elementet fullbordat sitt förstöringsverk, och utom gafvelfältet och façadens pelare återstod intet af denna ståtliga byggnad mer än de svartbrände murarne.

Ceylon.

(Forts. o. sl. fr. No 9.)

Emot midnattstiden lägga sig fullvuxne hannar, såvida de hafva hunnit en aflägsen plats, ibland äfven på sidan, för att sofva ett par timmar; honan deremot aldrig, och hannarne tillåta sig också blott denna njutning i de mest aflägsna track-

ter under det att de på ställen, hvarest de lätt kunna störas, sofva stående under ett skuggrikt träd. Såsnart de vakna, börja de genast beta. De utbreda sig, gå zigzag framåt och krossa och förstöra de skönaste träd, som stå dem i vägen. Den mängd herrliga träd, som en hjord elefanthannar på detta vis förstör, är otroligt. De äro ytterst nyckfulla och nedbryta, när de komma till en grupp af fem eller sex träd, icke sällan allesamman, smaka kanske blott på ett par af de små qvistarne och fortsätta sedan sitt förstöringsverk på något annat ställe. I skogarne ligga de af dem sönderbrutne träden ofta så tjockt på hvarandra, att det nästan är omöjligt att komma fram, och det är i sådana trakter som angreppet på elefanter är förknippadt med största faran.

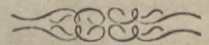
Man jagar elefanterna dels för deras kött och dels för det dyrbara elfenben, som deras tänder lemna; men hufvudsakligen fångar man dem lefvande för att tämja dem.

För att fånga dem, begagnar man sig af tvenne methoder. Man gräver på ställen, som de bruka passera, djupa gropar, betäcker dessa med grenar och grästorfvar, och när den intet försåt anande elefanten vill vandra deröfver, störtar han ned, jägarne skynda fram, göra honom genom att kasta starka tåg omkring honom oförmögen att försvara sig, hvarestor man låter honom stanna kvar i gropen tills han genom hunger och magtlöshet blifvit tam, borttager då gropens ena sidovägg, så att elefanten kan komma ut, och dresserar honom derefter till bestämda arbeten, såsom att bära stora bördor och menniskor. Af synnerlig vikt är en sådan elefant vid lejonjagt, likasom han icke mindre hjälper till vid fångandet af andra elefanter.

I detta fall utväljer man en trakt, hvarest tillräckligt tjocka träd finnas, omgifver densamma på alla sidor med ett starkt galler och lemna blott en ingång öppen. Derefter släppar man några tama och för denna jagt bestämda elefanter ut till den vilda hjorden; — de vilde elefanterna sälla sig snart till de tama, hvilka senare locka de förra allt närmare inhägnaden och slutligen ditin. Här finnas då öfvade infödingar, som kasta en rännsnara af starka tåg, kring benen på de vil-

da elefanterna hvars andra ända bindes omkring ett träd. I början äro de vilda djuren alldeles utom sig; men såsnart de märka, att allt raseri och motstånd är förgäfvat, finna de sig efter några dagar tåligt i sitt öde, så mycket mera som de under denna tid äfven hafva måst hungra och uthärda en fortfarande plåga af lansstyg; äfven blifva de skrämde och förlora modet af deras plågoandars oafbrutna skrån under det de svänga med små fanor och dylikt.

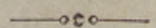
Man behöfver väl knappt nämna, att detta fångningssätt är för de dermed sysselsatte förknippadt med mycken fara; men dock vida mindre än den egentliga jagten, hvilken, betraktad som nöje, utan tvifvel hör till det farligaste, som nånsin kan reta en jagtålskare.

Tekniska Notiser.

Nytt sätt att sammansvetsa stål med smidbart jern. Uti ett lerkärl sammansmälter man borax med tiondedelen af sin vikt salmiak, och utgjuter hela den likartade blandningen uppå en jernplåt, hvarest den får kallna. Den glasartade massan pulveriseras och blandas noga med lika mycket bränd kalk.

Af denna massa tager man en liten del och utbreder den uppå det till rödglödning upphettade jern- eller stålstycket. Massan smälter som vax. De stycken som skola sammansvetsas bringas åter i elden, dock behöfva de ej upphettas så starkt som vid sammansvetsning efter det vanliga sättet. Efter uttagande ur elden kan man hamra dem efter behag, och fogen är fullkomligt omärkbar.

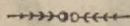
Logogryf.

Hos hofven, som kränker all ordning och lag,
en helsosam skräck jag injagar,
men skyddar den arme, som, värnlös och svag,
till mig tar sin tillflykt och klagar.
Bokstäfvernas antal i min karaktär
behöfver jag knappt relevera;
i läsarn's bekantskap mitt husfolk jag här
i stället vill introducera:
en, som, liksom jag, ar studerad och slängd,
men mest uti giftermålsbalken;
hvad krigaren fann, efter stridernas mängd,
bland fanorna på katalfalken;
det, hvaruppå Riddaren hängde sin sköld,
den blanka, som bröstet betäckte;
i Sver'ge en trakt, der i stormar och köld,
uppamnats af hjeltar ett slägte;
ledsvennen den trogna, som aldrig ett fjät
vek bort ifrån stafmannens sida;
en städernas drottning, som sitt majestät
fann erkändt i fornverden, vida;
den bräckliga röstaf, som svek den tyrau,
som deruppå stödde sitt välde;

hvad vilddjuret Nero, den blodstänkta man,
 lik lösläppta tiger'n anställde;
 bekräftelse-formel, se'n jerabördens prof,
 vid domstol'n befanns otillräckligt;
 hvad jagande lejonet, ute på rof,
 för vandraren gör så förskräckligt;
 ett Utslag, som mildras af konungens nåd,
 men ej af apthekare-salfva;
 det, hvarutaf Movitz, ur krög r'nns förråd,
 sig tager en hel och en halfva;
 hvad Göthen förkortat, för stråddöden rädd,
 förmedelst en djerf kullerbytta;
 en strömbarrakad, som från kung-ådrans bädd,
 uppresaren dömdes att flytta;
 ett namn, hvilket sällan i anspråk väl togs
 af landtbygdens solbrända tärnor;
 en bergsnyf i Hellas, hvars blick ofta drogs
 mot natthimlens tindrande stjernor;
 regent, hvilkens lagar det älskvärda kön
 sig utan protest underkastar;
 en, som att sig dränka vid Rügen, i sjön,
 sin färd från Karpaterne hastar;
 ett fält, som väl plöjes af odlarens hand,
 men otacksamt mest sig betedde;
 ett utaf de hätska, angränsande, land,
 som Judarne myror beredde;
 ett utaf de många skiftande spel,
 som skådas i templet Thalias;
 hvad bör utaf mannen, förutan allt fel,
 till punkt och till pricka infrias;
 det bildliga namnet, som skalderna skänkt
 åt Hertha, den alstrande jorden;
 kupolen, den höga, af stjernor bestänkt,
 som natthimlen hvällt öfver Norden;
 den sköna och praktfulla sång som Tegner
 till solen på gulddharpan spelat;
 en Latiens skald, som med Fadren Homer
 har thronen, som Sångarkung delat;
 det, hvarefter Mammons omätlige träl
 af växande hets hunger qväljes;
 en som Cleopatra stack ömkligt ihjäl,
 om sagan är sann, som förtäljes;
 en titel af alla den skönaste, som
 på jorden ett väsen har burit;
 hvad utaf den hud, som en annan får om,
 med frikostig hand blef utskuret;
 hvad Fröken Juliana fick vara på dans,
 för sed skull af grannarne bjuden;
 hvad ljuft kändes dofta från mossrosors krans,
 som bars af den lyckliga bruden;
 ett ord, hvaraf qvädet har lånat sitt namn,
 ler slutstrofen klingar som eko;
 hvad, drickande skålar ur Rödhafvets famn,
 ej var af kalaset kung Neko;
 hvad lyssnande öra åstundar att få
 på älskandes tissel och tassell;
 hvad finnes i talarens ordsvammel då
 han snärjer sig in uti trassel;
 hvad Frithiof gjorde på Skeppdrakens rygg,
 om flög upp på mäktiga vingar;
 hur ständigt han fanns att som hafskonung trygg
 förträda der pilregnet klingar;
 ett, hvarpå han kuskade, gamle kung Ring,
 ned Ingeborg ned uti vaken;
 hvad blifver så lätt, om han sättes i spring,
 en tröge, tungfotade kraken;
 en spot, som törhända mång Turk varit glad,
 att han på lykt-pålen fött hänga'n;

hvad läsar'n har för sig i hvarjé tirad,
 — och nu — är det slut på slagdängan.

Ett besök hos Thiers.

(Forts. o. sl. fr. No 9.)

Begge obeständige, rörlige, rastlöse,
 feberaktige, i ständig omvexling. Den
 unge pilgrimen medbragte till målet för
 sin vandring intet annat än sina 20 år,
 talaregåfvan, prisskriften i kofferten, med
 skimrande slott, sådane ungdomen byg-
 ger dem, i själen och den fasta viljan att
 flyga så högt vingarne ville bära.

Lyckans tempel i Paris har jerndörrar,
 genom hvilka man på trenne sätt kan
 komma, antingen med tillhjälp af en guld-
 nyckel, som öppna alla dörrar, medelst
 kraft, som krossar, eller medelst smidig-
 het, som bringar en igenom nyckelhålet.
 Sistnämnda vägen tog den lille smidige
 lycksökaren från Marseille.

Att börja med hade de två skolvänner-
 na ganska svåra dagar; inhyste i en usel
 boning vid Passage Montesquieu, voro de
 så öfvergifne som man blott kan vara det
 i Paris, hvarest man ofta förgätes af en-
 hvar, blott icke af hungern, som alltid
 och regelbundet gör sina påhelsningar.

Den lille Thiers sprang omkring, öfver-
 allt klappande på, öfverallt erbjudande
 sin tjänst i redaktionsbyråer och ministe-
 rier. Förgäfves! Då packade han sam-
 man sina båda prisskrifter, skref med stor
 skicklighet ett bref, uti hvilket han lät
 hela skönheten af sin stil framträda, och
 hvaruti han tillika berättade den tokroli-
 ga historien om mystificationen vid den
 rojalistiska akademien och bragte paketen
 till deputerade kammaren med utanskrift
 till herr Rochefoucauld-Liancourt, en af
 hufvudmännen för det liberala partiet.
 Tillfället ville, att lycksökaren just den
 dag och den timme beträdde försalen i
 Palais Bourbon, då Manuel genom rätt-
 visans tjänare nedryktes från tribunen
 och bortfördes i fängelse, emedan han vå-
 gade yttra, att han, "med sin själs hela
 vedervilja" hade sett Bourbonernes åter-
 vändande till Frankrike. Den unge syd-
 ländningen såg denna scen och då man
 sade honom den mannens namn, som ve-
 derfors misshandlingen, närmade han sig
 den deputerade, och hänförd af sitt heta
 blod — ty den tiden hade han ännu hett
 blod — ropade han: "Hämnd! De depu-

terade äro oantastlige. Ve dem, som
 sönderrifva chartan!"

"Tig," förmanade Manuel i mild ton den
 oförsigtige ynglingen, "önskar ni bli in-
 spärrad? Hvad heter ni?"

Thiers gaf den frågande sitt kort.

Några dagar derefter hade vår lille
 hjälte att välja emellan en sekreterare-
 plats hos Rochefoucauld-Liancourt eller
 en medarbetares i Constitutionnel, det
 inflytelsesrikaste oppositionsbladet. Med
 riktigt bedömande af anbudet valde han
 det senare. Och härmed hade han utta-
 git första steget till sin lycka. Från
 detta ögonblick utvecklade sig hans för-
 mågas och skicklighets vingar, och han
 flög så högt, som en människa kan önska,
 som icke hommit till verlden med anspråk
 på en krona. Bland alla oppositionens
 journalister var han den, som djerfvast,
 skarpast och mest skoningslöst förde pen-
 nan. Ingen förstod såsom han att kasta
 pilarne, hvilka spetsiga och skarpa inträng-
 de utan våldsamma skrämor i fiendens
 hjerta. Alla notabiliteter med och utan
 skrifställaretalang sågo i den lille jour-
 nalisten en David, som förmådde gå i
 härnad emot en Goliath. Herr Talleyrand,
 som just icke var öfverdådlig med erkän-
 nande, ville på nära håll betrakta den
 lilla orm, hvars bett i Constitutionnel voro
 så giftiga, och lät sig föreställa den un-
 ge tidningsskrifvaren. Ännu mer än hans
 skriftställer behagade Thiers' samtal den
 gamle diplomaten; han bjöd honom komma
 oftare och invigde honom i statskonsten.

Snart satte den ungeskriftställaren ge-
 nom sin historia om franska revolutionen
 Frankrike i förvåning och Tuilerierne i
 förskräckelse. Verket gälde för ett mäs-
 terstycke och förskaffade honom etter
 Julirevolutionen en plats i deputerade kam-
 maren. Om möjligt gjorde han sig ännu
 mera bemärkt som talare än som skrift-
 ställare. När han talade från tribunen,
 och i synnerhet när han gjorde sina ut-
 fall och angrep kämparne på minister-
 bänken, lyssnade hela Europa ängsligt,
 på det att intet ord måtte gå förlorat.
 Thier som talare är ett under. Hvarken
 genom organ eller gynnad med någon
 yttre fördel, är det helt och hållet tan-
 kens och uttryckets naturliga behag och
 styrka, vändningarnes finhet, de tusentals
 infall, som lätt och fritt följde på hvaran-
 dra, som åhörarne hade att tillskrifva det

intryck, att de kände sig insnärjde och hänförde om de än förkastade talarens åsigt.

Intet är orättvisare än den förebråelse man öfverallt gör honom, att han ändrats sin öfvertygelse; ty han har aldrig haft någon.

Balaklava Jernbanan. Inskeppningen.

Då Napoleon för en dåre förklarade den ingenjör, som med honom först talade om ångans användbarhet till rörelsekraft, tänkte han utan tvifvel ännu vida mindre derpå, att ångon en gång skulle blifva strategiens hufvudfactor, och se, inga fyrtio år äro förflutne, och kriget föres i ordets egentligaste bokstafliga mening med ånga. Ångfartyg bragte Vestmaktarnas härar till Krim, ångvagnar skola hjälpa till att bringa dem från Balaklava till Sebastopol. Inom få veckor skall engländarnes operationsbasis genom en jernbana förbindas med lägren och löpgrafvarne och arbetet med forslandet af de tunga kanonerna, provianten och öfriga förnödenheter, som hittills erfordrade veckor, förminskas till lika många minuter.

Redan i de första veckorna af Januari lemnade ett skepp Themsen med en afdelning af de för detta verk bestämde 500 arbetarne och senare följde en andra transport, väl försedd med allt nödigt. Fartyg lastade med hjelkar och skenor, hade redan gått förut, och man hoppas att vid slutet af Februari redan få höra bullret af lokomotiverna på den nya jernbanan.

"Navvies" — så kallades desse arbetare på folkspråket — äro samtliga utsökta unga, kraftiga pojkar, och deras utrustning är i hvarje afseende förträfflig. Hvar och en erhåller utom sin dagslön och sina rationer en fullständig utstyrel af kläder, som sätta dem i stånd att under hvilken väderlek som helst fortsätta sina arbeten.

Vi gifva härmed en afbildning, som framställer arbetarne i sina olika kostymer.

Upplösningen på Charaden i N:o 9 är **Högvälboren.**

Nästa N:o utgifves den 11 Mars.

Arbetare för den projekterade Balaklava-jernbanan.

Härmed följer Bihaget: "Minnigrey", pag. 19—26.

Härmed Musik Bihang, pag. 9—12.

C. PETERSENS OFFICIN 1855.